

Bruxelles, den 24.6.2020
COM(2020) 262 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG
RÅDET**

**Det videre forløb med tilpasning af den tidligere tredje søjle i EU-retten til
databeskyttelsesreglerne**

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Det videre forløb med tilpasning af den tidligere tredje søjle i EU-retten til databeskyttelsesreglerne

I. Indledning

I denne meddelelse redegøres der for den gennemgang, som Kommissionen skal foretage i henhold til artikel 62, stk. 6, i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet¹ (direktiv (EU) 2016/680, herefter "direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet" eller "direktivet").

Direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet trådte i kraft den 6. maj 2016, og medlemsstaterne havde i henhold til artikel 63, stk. 1, indtil den 6. maj 2018 til at gennemføre direktivet i deres nationale lovgivning. Direktivet ophævede og erstattede Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA. Direktivet finder anvendelse på kompetente myndigheders behandling, både indenlands og grænseoverskridende, af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner, herunder beskytte mod og forebygge trusler mod den offentlige sikkerhed (i det følgende benævnt "retshåndhævelse") (artikel 1, stk. 1). I modsætning til de tidligere "ad hoc"-tilgange, hvor hvert retshåndhævelsesinstrument var reguleret af sine egne databeskyttelsesregler, er direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet det første instrument, der anlægger en samlet tilgang til databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet. Direktivet er baseret på artikel 16 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og er den retsakt, gennem hvilken EU-lovgiveren gennemfører den grundlæggende ret til beskyttelse af personoplysninger, der er forankret i artikel 8 i chartret om grundlæggende rettigheder², i forbindelse med retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger.

Artikel 60 i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet indeholder en "grandfather"-klausul, ifølge hvilken de særlige bestemmelser til beskyttelse af personoplysninger i visse EU-retsakter ikke berøres af direktivets bestemmelser. Det drejer sig om de særlige bestemmelser til beskyttelse af personoplysninger i EU-retsakter, der er trådt i kraft på området retligt samarbejde i straffesager og politisamarbejde inden den 6. maj 2016 eller på denne dato. Direktivet gælder allerede for de øvrige bestemmelser i disse retsakter.

I henhold til artikel 62, stk. 6, i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet skal Kommissionen senest den 6. maj 2019 gennemgå andre vedtagne EU-retsakter, som regulerer kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på retshåndhævelse, herunder retsakterne i henhold til "grandfather"-klausulen i artikel 60. Kommissionen skal vurdere behovet for at tilpasse retsakterne til direktivet om

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA, EUT L 119 af 4.5.2016, s. 89.

² Med hensyn til forholdet mellem artikel 16 i TEUF og artikel 8 i chartret om grundlæggende rettigheder henvises til Domstolens udtalelse (store afdeling) A-1/15, ECLI:EU:C:2017:592, punkt 120.

databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet, og, hvis det er hensigtsmæssigt, fremsætte de forslag til ændring af disse retsakter, der måtte være nødvendige for at sikre en konsekvent tilgang til beskyttelse af personoplysninger inden for anvendelsesområdet for direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet. Formålet med den tilpasning, der kræves ifølge artikel 62, stk. 6, er at ændre de relevante retsakter på en sådan måde, at de gældende bestemmelser om beskyttelse af personoplysninger, der er fastsat i disse EU-retsakter (og, afhængigt af omstændighederne, i de nationale gennemførelsesbestemmelser), bringes i overensstemmelse med bestemmelserne i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet (og de nationale foranstaltninger til gennemførelse heraf). Nærværende meddelelse opregner de retsakter, der ifølge gennemgangen bør tilpasses. Endvidere indeholder meddelelsen en tidsplan for tilpasningen. Meddelelsens konklusioner foregriber ikke de forslag, Kommissionen måtte fremsætte om specifikke ændringer af hver enkelt retsakt, der er genstand for denne gennemgang, navnlig ikke i tilfælde, hvor der kan forventes væsentlige ændringer eller en erstatning af den pågældende retsakt.

II. Resultaterne af gennemgangen

Under gennemgangen har Kommissionen taget hensyn til den undersøgelse, der blev udført som led i Europa-Parlamentets pilotprojekt "Gennemgang af grundlæggende rettigheder i EU's dataindsamlingsinstrumenter og -programmer"³. Undersøgelsen omfattede en kortlægning af, hvilke af Unionens retsakter der falder ind under artikel 62, stk. 6, i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet, og hvilke bestemmelser det kan være nødvendigt at tilpasse til databeskyttelsesreglerne.

På grundlag af denne undersøgelse har Kommissionen indkredset 26 EU-retsakter, der er omfattet af kravet om gennemgang. Kommissionen har konkluderet, at 16 af disse 26 retsakter ikke kræver ændringer, mens 10 af disse ikke er helt i overensstemmelse med direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet og derfor bør revideres.

De retsakter, der regulerer kompetente myndigheders behandling af personoplysninger, og som er vedtaget eller allerede er blevet revideret efter direktivets ikrafttræden, er ikke omfattet af denne gennemgang, da de allerede er tilpasset kravene i direktivet.

III. Retsakter, der ikke kræver tilpasning

De 16 retsakter, der ikke kræver tilpasning, falder i fem kategorier som beskrevet i denne meddelelse.

1) Retsakter, der ikke indeholder særlige bestemmelser om databeskyttelse

³ Europa-Parlamentet anmodede om pilotprojektet, der blev ledet af Kommissionen og udført af en konsulentvirksomhed (gruppe af uafhængige eksperter). Kommissionen valgte konsulentvirksomheden på grundlag af kriterier fastsat af Europa-Parlamentet. Projektets resultater afspejler kun konsulenternes synspunkter og holdninger. Kommissionen kan ikke holdes ansvarlig for en eventuel brug af den indeholdte information. Resultaterne er offentliggjort her: <http://www.fondazionebrodolini.it/en/projects/pilot-project-fundamental-rights-review-eu-data-collection-instruments-and-programmes>

Retsakter, der ikke indeholder særlige bestemmelser om databeskyttelse, er ikke omfattet af "grandfather"-klausulen i artikel 60 i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet. Dette betyder, at bestemmelserne i den nationale lovgivning, der gennemfører direktivet, finder anvendelse på behandling af personoplysninger i henhold til disse retsakter. De kræver derfor ikke yderligere tilpasning. Dette gælder for de følgende syv retsakter:

- i. Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne⁴.
- ii. Rådets rammeafgørelse 2003/577/RIA af 22. juli 2003 om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale⁵.
- iii. Rådets fælles holdning 2005/69/RIA af 24. januar 2005 om udveksling af bestemte oplysninger med INTERPOL⁶.
- iv. Rådets rammeafgørelse 2005/214/RIA af 24. februar 2005 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse af bødestrafte⁷.
- v. Rådets rammeafgørelse 2006/783/RIA af 6. oktober 2006 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation⁸.
- vi. Rådets rammeafgørelse 2008/947/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme og afgørelser om prøvetid med tilsyn med henblik på tilsyn med tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner⁹.
- vii. Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union¹⁰.

2) Retsakter, der indeholder en henvisning til Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA, og som ikke indeholder særlige bestemmelser om databeskyttelse

Ved direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet blev Rådets rammeafgørelse 2008/977/JHA af 27. november 2008 om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager¹¹ ophævet med virkning fra den 6. maj 2018. I henhold til direktivets artikel 59 gælder henvisninger til Rådets rammeafgørelse 2008/977/JHA som henvisninger til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet. Dette sikrer, at direktivet finder anvendelse på databehandling i henhold til disse retsakter. De pågældende retsakter indeholder ingen særlige bestemmelser om databeskyttelse ud over henvisningen til Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA, og

⁴ EFT L 190 af 18.7.2002, s. 1.

⁵ EUT L 196 af 2.8.2003, s. 45.

⁶ EUT L 27 af 29.1.2005, s. 61.

⁷ EUT L 76 af 22.3.2005, s. 16. Med hensyn til Rådets rammeafgørelse 2005/214/RIA er det værd at nævne, at den generelle forordning om databeskyttelse gælder i tilfælde af økonomiske sanktioner, der er pålagt for administrative snarere end strafferetlige lovovertrædelser.

⁸ EUT L 328 af 24.11.2006, s. 59.

⁹ EUT L 337 af 16.12.2008, s. 102.

¹⁰ EUT L 327 af 5.12.2008, s. 27.

¹¹ EUT L 350 af 30.12.2008, s. 60.

gennemgangen har vist, at ingen yderligere ændringer vedrørende databeskyttelse er påkrævet. Dette gælder for følgende tre retsakter:

- i. Rådets rammeafgørelse 2009/829/RIA af 23. oktober 2009 om anvendelse mellem Den Europæiske Unions medlemsstater af princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om tilsynsforanstaltninger som et alternativ til varetægtsfængsling¹².
- ii. Rådets rammeafgørelse 2009/948/RIA af 30. november 2009 om forebyggelse og bilæggelse af konflikter om udøvelse af jurisdiktion i straffesager¹³.
- iii. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/99/EU af 13. december 2011 om den europæiske beskyttelsesordre¹⁴.

3) Lovgivningsforslag, der er genstand for interinstitutionelle forhandlinger

De følgende to retsakter er for øjeblikket genstand for lovgivningsmæssig revision. Kravene i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet er allerede taget i betragtning i den igangværende lovgivningsproces, som Kommissionen har indledt:

- i. Rådets afgørelse 2008/633/RIA af 23. juni 2008 om adgang til søgning i visuminformationssystemet (VIS) for de udpegede myndigheder i medlemsstaterne og for Europol med henblik på forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger¹⁵ regulerer adgangen til personoplysninger i VIS med henblik på forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger. Kommissionen fremsatte i 2018 et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 767/2008, forordning (EF) nr. 810/2009, forordning (EU) 2017/2226, forordning (EU) 2016/399, forordning XX/2018 [forordningen om interoperabilitet] og beslutning 2004/512/EF og om ophævelse af Rådets afgørelse 2008/633/RIA¹⁶. Dette forslag har til formål at bringe bestemmelserne vedrørende adgang til personoplysninger med henblik på retshåndhævelse i overensstemmelse med den seneste lovgivningsmæssige udvikling og at ophæve Rådets afgørelse.
- ii. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne¹⁷. I 2016 foreslog Kommissionen at ophæve denne forordning ifølge forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af "Eurodac" til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af [forordning (EU) Nr. 604/2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne] , identificering af en tredjelandstatsborger eller en statsløs person med ulovligt ophold og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europolis adgang til at

¹² EUT L 294 af 11.11.2009, s. 20.

¹³ EUT L 328 af 15.12.2009, s. 42.

¹⁴ EUT L 338 af 21.12.2011, s. 2.

¹⁵ EUT L 218 af 13.8.2008, s. 129.

¹⁶ COM(2018) 302 final.

¹⁷ EUT L 180 af 29.6.2013, s. 31.

indgive anmodning om sammenligning med Eurodacoplysninger med henblik på retshåndhævelse (omarbejdning)¹⁸.

4) Internationale aftaler, der kun omfatter medlemsstaterne eller Schengenstaterne

Flere internationale aftaler, der kun binder medlemsstaterne eller Schengenstaterne, falder inden for gennemgangens anvendelsesområde i henhold til artikel 62, stk. 6, i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet. Disse stater er forpligtede til at gennemføre direktivet i deres nationale retsorden. De kompetente myndigheders behandling af personoplysninger i de pågældende stater med henblik på retshåndhævelse i henhold til sådanne aftaler er derfor underlagt den nationale lovgivning, der gennemfører direktivet. Der er tre sådanne aftaler:

- i. Konvention udarbejdet på grundlag af artikel K.3 i traktaten om Den Europæiske Union, om gensidig bistand og samarbejde mellem toldmyndighederne (Napoli II-konventionen)¹⁹
- ii. Rådets retsakt af 29. maj 2000 om udarbejdelse i henhold til artikel 34 i traktaten om Den Europæiske Union af konventionen om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater²⁰.
- iii. Aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Island og Kongeriget Norge om anvendelsen af visse bestemmelser i konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater og 2001-protokollen hertil²¹.

5) Aftale mellem EU og USA om gensidig retshjælp

Aftalen mellem Den Europæiske Union og Amerikas Forenede Stater om gensidig retshjælp²², der blev underskrevet i 2003, trådte i kraft den 1. februar 2010. Ud over de garantier, der indgår i denne aftale, suppleres aftalen med de fornødne garantier for beskyttelse af personoplysninger i aftalen mellem Amerikas Forenede Stater og Den Europæiske Union om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger²³ ("paraplyaftalen mellem EU og USA"), der har været i kraft siden februar 2017. Der er derfor ikke behov for yderligere tilpasning af aftalen om retshjælp mellem EU og USA.

IV. Retsakter, der skal tilpasses direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet

Ved gennemgangen udpegede Kommissionen ti retsakter, som efter dens vurdering kræver passende lovgivningsmæssig indgriben, enten fordi de indeholder særlige bestemmelser til beskyttelse af personoplysninger, der, i henhold til direktivets artikel 60 ikke berøres af

¹⁸ COM(2016) 272 final - 2016/0132 (COD).

¹⁹ EFT C 24 af 23.1.1998, s. 2.

²⁰ EFT C 197 af 12.7.2000, s. 1.

²¹ EUT L 26 af 29.1.2004, s. 3.

²² EUT L 181 af 19.7.2003, s. 34.

²³ EUT L 336 af 10.12.2016, s. 3.

direktivet (på grund af "grandfather"-klausulen), eller fordi de ikke er i fuld overensstemmelse med direktivet, som nærmere beskrevet nedenfor.

1) Rådets rammeafgørelse om fælles efterforskningshold

Rådets rammeafgørelse 2002/465/RIA af 13. juni 2002 om fælles efterforskningshold²⁴ fastsætter betingelserne for oprettelse af fælles efterforskningshold. Afgørelsen indeholder en særlig bestemmelse vedrørende behandling af oplysninger, der kan indeholde personoplysninger, som et medlem af et fælles efterforskningshold eller et medlem, der er udlånt til holdet, er kommet i besiddelse af, idet det fastsættes, at sådanne oplysninger kan bruges til andre formål i den udstrækning, det er aftalt mellem de medlemsstater, der har oprettet holdet (artikel 1, stk. 10, litra d)). Denne bestemmelse bør tilpasses direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet.

Tilpasning til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet

Rådets rammeafgørelse 2002/465/RIA bør tilpasses direktivet på følgende punkt:

- Det bør præciseres, at personoplysninger indhentet i henhold til Rådets rammeafgørelse 2002/465/RIA kan behandles til andre formål end dem, som de er indsamlet til, i den udstrækning, det er fastsat i den nationale lovgivning og aftalt mellem de medlemsstater, der har oprettet holdet, jf. betingelserne i direktivets artikel 4, stk. 2, og artikel 9, stk. 1.

Det videre forløb

Kommissionen vil foreslå en målrettet ændring af Rådets rammeafgørelse 2002/465/RIA i sidste kvartal af 2020.

2) Rådets afgørelse om udveksling af oplysninger og samarbejde vedrørende terrorhandlinger

Rådets afgørelse 2005/671/RIA af 20. september 2005 om udveksling af oplysninger og samarbejde vedrørende terrorhandlinger²⁵ blev vedtaget inden Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA trådte i kraft og indeholder bestemmelser, der er omfattet af "grandfather"-klausulen i artikel 60 i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet. Rådets afgørelse 2005/671/RIA er for nylig blevet ændret ved direktiv (EU) 2017/541 om bekæmpelse af terrorisme.

Tilpasning til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet

Rådets afgørelse 2005/671/RIA bør tilpasses direktivet på følgende punkter:

- Det bør fastsættes, at behandling af personoplysninger i henhold til Rådets afgørelse 2005/671/RIA kun må ske med henblik på forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af terrorhandlinger i overensstemmelse med princippet om formålsbegrænsning.
- I overensstemmelse med artikel 8, stk. 2, i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet bør det fastlægges mere præcist ved EU-lovgivning eller medlemsstaternes lovgivning, hvilke kategorier af personoplysninger der kan udveksles, idet der tages behørigt hensyn til de berørte myndigheders operationelle behov.

²⁴ EFT L 162 af 20.6.2002, s. 1.

²⁵ EUT L 253 af 29.9.2005, s. 22.

Det videre forløb

Kommissionen vil foreslå målrettede ændringer af Rådets afgørelse 2005/671/RIA i første halvår af 2021.

Derudover agter Kommissionen at forelægge en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet inden den 8. september 2021 med en vurdering af merværdien af direktiv (EU) 2017/541 med hensyn til bekæmpelse af terrorisme og dets indvirkning på grundlæggende rettigheder og friheder, herunder retten til databeskyttelse (artikel 29, stk. 2, i direktiv (EU) 2017/541).

3) Rådets rammeafgørelse om udveksling af oplysninger mellem retshåndhævende myndigheder

Rådets rammeafgørelse 2006/960/RIA af 18. december 2006 om forenkling af udvekslingen af oplysninger og efterretninger mellem medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder²⁶ fastsætter et sæt generelle regler for udveksling af eksisterende oplysninger og efterretninger mellem medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder med henblik på gennemførelse af kriminalefterforskning eller kriminalefterretningsoperationer. Ifølge afgørelsen må procedurer for grænseoverskridende udveksling af data i princippet ikke være strengere end dem, der finder anvendelse for udvekslinger på nationalt plan.

Tilpasning til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet

Rådets rammeafgørelse bør tilpasses direktivet på følgende punkter:

- Det bør præciseres, hvilke typer personoplysninger der kan udveksles i henhold til rammeafgørelsen, samtidig med at dens effektivitet og karakter af horisontalt værktøj bevares.
- Beskyttelsesforanstaltningerne bør præciseres yderligere: navnlig bør der fastsættes krav om, at der for hver informationsudveksling skal foretages en vurdering af, om den er nødvendig og rimelig i forhold til formålet.
- Henvisningerne til den horisontale databeskyttelsesramme bør ajourføres, og der bør tilføjes en henvisning til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet.

Det videre forløb

Kommissionen vil vurdere dette instrument på baggrund af bredere drøftelser og den forhåndsvurdering, der blev gennemført i 2020, af muligheden for en fremtidig kodificering af EU-bestemmelserne om samarbejde om retshåndhævelse. En sådan kodificering bør omfatte en omarbejdning og modernisering af en række eksisterende retsakter på området samarbejde om retshåndhævelse. Kommissionen agter at fremsætte et forslag til lovgivning, der som minimum indebærer en ændring af Rådets rammeafgørelse 2006/960/RIA med henblik på at sikre den nødvendige tilpasning af databeskyttelsesreglerne. Forslaget vil blive fremlagt i sidste kvartal af 2021.

4) Rådets afgørelse om samarbejde mellem kontorer for inddrivelse af aktiver

Rådets afgørelse 2007/845/RIA af 6. december 2007 om samarbejde mellem medlemsstaternes kontorer for inddrivelse af aktiver om opsporing og identificering af

²⁶ EUT L 386 af 29.12.2006, s. 89.

udbyttet fra strafbart forhold eller andre formuegoder forbundet med kriminalitet²⁷ forpligter medlemsstaterne til at oprette kontorer for inddrivelse af aktiver og skabe rammer for udveksling af data mellem medlemsstaternes kontorer for inddrivelse af aktiver.

Tilpasning til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet

Rådets afgørelse 2007/845/RIA, eller ethvert instrument, der måtte erstatte afgørelsen, bør tilpasses direktivet på alle relevante punkter, bl.a.:

- Det bør præciseres, at behandlingen af personoplysninger i henhold til Rådets afgørelse 2007/845/RIA er underlagt direktivet. I øjeblikket henviser artikel 5 i Rådets afgørelse 2007/845/RIA udtrykkeligt til Europarådets konvention af 28. januar 1981 om beskyttelse af det enkelte menneske i forbindelse med elektronisk databehandling af personoplysninger og tillægsprotokollen hertil af 8. november 2001 om tilsynsmyndigheder og grænseoverskridende dataudveksling. Denne rådsafgørelse blev vedtaget før Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA trådte i kraft, og dens særlige bestemmelser om beskyttelse af personoplysninger er også omfattet af artikel 60 i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet. Resultatet er derfor, at disse bestemmelser ikke påvirkes af direktivet (dvs. de er omfattet af "grandfather"-klausulen). En lovgivningsmæssig ændring er derfor nødvendig for at sikre, at direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet anvendes fuldt ud.
- Det bør præciseres, hvilke kategorier af personoplysninger der kan udveksles, idet der tages behørigt hensyn til de berørte myndigheders operationelle behov.

Det videre forløb

Kommissionen har iværksat en refleksionsproces om kontorerne for inddrivelse af aktiver og deres rolle og funktion. I dette øjemed indledte Kommissionen i december 2019 en undersøgelse om konfiskation og inddrivelse af udbytte af kriminelle aktiviteter i EU. Den endelige rapport fra denne undersøgelse forventes af foreligge i juli 2020.

Resultaterne og anbefalingerne fra denne undersøgelse vil kunne tjene som grundlag for yderligere drøftelser om gældende EU-ret om inddrivelse af aktiver, herunder Rådets afgørelse 2007/845/RIA. Et lovgivningsforslag, herunder de ændringer, der er nødvendige for tilpasning af databeskyttelsen, vil blive fremlagt inden udgangen af 2021.

5) Rådets afgørelser om intensivering af det grænseoverskridende samarbejde, navnlig om bekæmpelse af terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet (Prümafgørelserne)

Rådets afgørelse 2008/615/RIA af 23. juni 2008 om intensivering af det grænseoverskridende samarbejde, navnlig om bekæmpelse af terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet²⁸, og Rådets afgørelse 2008/616/RIA²⁹ af 23. juni om gennemførelse af afgørelse 2008/615/RIA om intensivering af det grænseoverskridende samarbejde, navnlig om bekæmpelse af terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet, fastsætter reglerne for samarbejde mellem medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder, navnlig med hensyn til udveksling af fingeraftryk og DNA-data i de nationale kriminalregistre på grundlag af "hit"/"no hit"-resultater. Prümrammen

²⁷ EUT L 332 af 18.12.2007, s. 103.

²⁸ EUT L 210 af 6.8.2008, s. 1.

²⁹ EUT L 210 af 6.8.2008, s. 12.

indeholder også bestemmelser om direkte adgang til registrering af køretøjsejere via softwareapplikationen "EUCARIS".

Tilpasning til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet

Revisionen af Prümavgørelserne skal sikre fuld tilpasning af den nye Prümramme til direktivet, navnlig med hensyn til databeskyttelsesforanstaltninger. Kommissionen agter at foreslå ændringer, der sigter mod en tilpasning til direktivet, herunder på følgende punkter:

- Den registreredes rettigheder og reglerne vedrørende ansvar for behandling af personoplysninger og retsmidler bør tilpasses.
- Det bør sikres, at kravene til logføring er i fuld overensstemmelse med direktivet.
- Reglerne for overførsel af personoplysninger til tredjelande eller internationale organisationer bør tilpasses.
- Samspillet mellem artikel 9, stk. 3, i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet og systemet ifølge Prümavgørelserne bør tages i betragtning.
- For så vidt angår kapitel 3 og 5 i Rådets afgørelse 2008/615/RIA, bør det i overensstemmelse med kravene i artikel 8, stk. 2, i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet præciseres, hvilke kategorier af personoplysninger der må behandles med henblik på forebyggelse af kriminelle handlinger og opretholdelse af den offentlige orden og sikkerhed ved større begivenheder eller i forbindelse med andre former for samarbejde.
- Det bør tydeliggøres, at enhver udveksling af oplysninger, der finder sted i henhold til rådsafgørelsen, navnlig udveksling af oplysninger i forbindelse med større begivenheder eller andre former for samarbejde (kapitel 3 og 5 i Rådets afgørelse 2008/615/RIA) kun må ske med det formål at forebygge og efterforske kriminalitet og beskytte den offentlige sikkerhed.
- Kommissionen vil endvidere benytte den mulighed, tilpasningen giver, for at ajourføre henvisningen til den gældende databeskyttelsesramme, dvs. erstatte henvisningen til Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA med en henvisning til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet.

Det videre forløb

Kommissionen iværksatte i november 2018 en forhåndsvurdering af Prümrammens fremtid³⁰. Forhåndsvurderingen omfatter en vurdering af den tekniske, operationelle og juridiske gennemførlighed af en ændring af den tekniske arkitektur, der forbedrer udvekslingen af person- og sagsrelaterede oplysninger efter et bekræftet "hit" i systemet. Endvidere omfatter vurderingen nye datakategorier og en forbedring af den eksisterende databehandling samt tilknytning af Prüm til andre centrale EU-databaser og interoperabilitetsløsninger. Med forbehold for undersøgelsens resultat vil Kommissionen overveje at fremsætte forslag om et revideret og moderniseret retsgrundlag og i den forbindelse foretage den nødvendige tilpasning til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet i 2021.

³⁰ Study on the feasibility of improving information exchange under the Prüm Decisions: Final Report (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6c877a2a-9ef7-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-130489216>), Advanced technical report (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/3236e6ae-9efb-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en>), Cost benefits analysis (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/503f1551-9efc-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en>).

6) Rådets afgørelse 2009/917/RIA om brug af informationsteknologi på toldområdet

Ved Rådets afgørelse 2009/917/RIA af 30. november 2009 om brug af informationsteknologi på toldområdet³¹ oprettes toldinformationssystemet (CIS) med det formål at bidrage til forebyggelse, efterforskning og retsforfølgning af alvorlige overtrædelser af de nationale love ved en hurtigere udbredelse af oplysninger og ved at øge toldadministrationernes effektivitet. Dette centrale system er tilgængeligt for medlemsstaternes myndigheder, Europol, Eurojust og Europa-Kommissionen.

Tilpasning til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet

Rådets afgørelse 2009/917/RIA bør tilpasses direktivet på følgende punkter:

- Med hensyn til de "alvorlige overtrædelser", som Rådets afgørelse finder anvendelse på.
- Betingelserne for indsamling og registrering af oplysningerne bør præciseres, og der bør fastsættes krav om, at data kun må registreres i CIS, hvis der er en rimelig grund til det, navnlig i form af tidligere ulovlig aktivitet, der kunne være et tegn på, at den pågældende person har begået, er i færd med at begå eller har til hensigt at begå alvorlige overtrædelser.
- Der bør fastsættes yderligere krav vedrørende behandlingssikkerhed ved at bringe listen over påkrævede beskyttelsesforanstaltninger i overensstemmelse med artikel 29 i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet, dvs. ved at tilføje krav om systemgenopretning, pålidelighed og integritet.
- Den efterfølgende behandling af personoplysninger, der registreres i CIS, til andre formål end dem, som oplysningerne blev indsamlet til, bør begrænses og bør kun ske på de betingelser, der er fastsat i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet.
- Behandlingen af personoplysninger i henhold til Rådets afgørelse 2009/917/RIA bør omfattes af den koordinerede tilsynsmodel, der er fastsat i artikel 62 i forordning (EU) 2018/1725.³² Afgørelsen er den eneste resterende retsakt i henhold til hvilken overvågningen af behandlingen af personoplysninger udføres af Den Fælles Tilsynsmyndighed, der nu er forældet.
- Den generelle henvisning til rammeafgørelse 2008/977/RIA bør erstattes af en henvisning til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet. Bestemmelser, der overlapper med direktivet (såsom definitioner eller bestemmelserne om den registreredes rettigheder samt om adgang til retsmidler og ansvar) bør udgå, da de er forældede. Henvisninger til særlige bestemmelser i rammeafgørelse 2008/977/RIA bør erstattes af tilsvarende særlige henvisninger til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet.

Det videre forløb

Kommissionen vil foreslå målrettede ændringer af Rådets afgørelse 2009/917/RIA i første kvartal af 2021.

³¹ EUT L 323 af 10.12.2009, s. 20.

³² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EØS-relevant tekst), EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39.

7) Aftalen mellem EU og Japan om gensidig retshjælp

Tilpasning til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet

Hvad angår aftalen mellem Den Europæiske Union og Japan om gensidig retshjælp i straffesager³³ er der under gennemgangen kortlagt en række områder, hvor de eksisterende beskyttelsesforanstaltninger bør forbedres. Blandt andet følgende områder kræver yderligere overvejelser:

- Bestemmelserne om datakvalitet og sikkerhedsproblemer.
- Beskyttelsesforanstaltningerne i forbindelse med behandling af særlige kategorier af personoplysninger.
- De retsmidler, der er til rådighed for den registrerede, og reglerne for tilsyn.
- Begrænsningerne for videreoverførsel.
- Reglerne for bevaring af data og registerføring.

Det videre forløb

Kommissionen vil derfor underrette de japanske myndigheder om, at det muligvis bliver nødvendigt at ændre aftalen og den procedure, der skal følges, for at indføre forbedrede databeskyttelsesforanstaltninger i overensstemmelse med direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet. Målet er at rette en henstilling til Rådet i første kvartal af 2021.

8) Direktivet om den europæiske efterforskningskendelse

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/41/EU om den europæiske efterforskningskendelse i straffesager³⁴ fastsætter rammerne for udstedelse, overførsel og fuldbyrdelse af den europæiske efterforskningskendelse, der omfatter bestemmelser om behandling af personoplysninger.

Tilpasning til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet

Direktiv 2014/41/EU bør tilpasses direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet på følgende punkter:

- Det bør tydeliggøres (f.eks. ved at slette artikel 20), at enhver behandling af personoplysninger, der indsamles i henhold til dette direktiv, til andre formål end dem, som de er indsamlet til, kun er tilladt på de betingelser, der er fastsat i artikel 4 eller artikel 9, stk. 1, i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet eller i artikel 6 i den generelle forordning om databeskyttelse.
- Kommissionen vil erstatte den generelle henvisning til Rådets rammeafgørelse 2008/977 med en henvisning til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet og tilføje en henvisning til den generelle forordning om databeskyttelse for så vidt angår behandling af personoplysninger i forbindelse med den europæiske efterforskningskendelse i ikke-strafferetlige sager.

Det videre forløb

Kommissionen vil foreslå målrettede ændringer af direktiv 2014/41/EU i sidste kvartal af 2020.

³³ EUT L 39 af 12.2.2010, s. 20.

³⁴ EUT L 130 af 1.5.2014, s. 1.

9) Direktivet om udveksling af oplysninger om trafiksikkerhedsrelaterede færdselslovsovertrædelser

Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2015/413 af 11. marts 2015 om fremme af grænseoverskridende udveksling af oplysninger om trafiksikkerhedsrelaterede færdselslovsovertrædelser³⁵ har til formål at sikre et højt beskyttelsesniveau for alle trafikanter i Unionen ved at fremme grænseoverskridende udveksling af oplysninger om trafiksikkerhedsrelaterede færdselslovsovertrædelser. Til dette formål giver direktivet medlemsstaternes myndigheder adgang til hinandens køretøjsregistre via et elektronisk informationssystem, der gør det muligt at identificere den formodede ikkehjemmehørende lovovertræder, det vil sige køretøjets ejer eller indehaver og derved fremme håndhævelsen af færdselslovsovertrædelser.

Tilpasning til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet

Direktiv (EU) 2015/413 bør bringes i overensstemmelse med direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet på følgende punkter:

- Det bør fastslås udtrykkeligt, at direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet finder anvendelse, når den trafiksikkerhedsrelaterede lovovertrædelse betragtes som en strafbar handling. Da hovedformålet med direktivet er fremme af en høj trafik sikkerhed for trafikanter, er det baseret på artikel 91, stk. 1, litra c), i TEUF om foranstaltninger til forbedring af transportsikkerheden og henviser i øjeblikket til de gældende bestemmelser om databeskyttelse i direktiv 95/46/EF. Ikke desto mindre er formålet med direktivet at lette sanktioner for trafiksikkerhedsrelaterede færdselslovsovertrædelser, der i nogle medlemsstater er kategoriseret som "administrative" handlinger, og i andre som "strafferetlige handlinger". I det første tilfælde erstatter den generelle forordning om databeskyttelse direktiv 95/46/EF, og anvendelsen af de korrekte lovgivningsmæssige rammer for behandling af personoplysninger er sikret. I det andet tilfælde har medlemsstaterne, som nævnt i direktivets betragtning 23, mulighed for at anvende specifikke bestemmelser om databeskyttelse i henhold til Rådets afgørelse 2008/615/RIA. Bestemmelserne om adgang til de data, der udveksles i henhold til denne afgørelse, og deres efterfølgende behandling, skal bringes i overensstemmelse med direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet gennem en klar henvisning hertil i sådanne tilfælde (se pkt. 5 ovenfor).
- Tilpasningen bør sikre, at forpligtelsen til at sende en informationsskrivelse til ejeren eller indehaveren af køretøjet, eller den på anden måde identificerede person, der er mistænkt for at have begået en trafiksikkerhedsrelateret færdselslovsovertrædelse, om iværksættelse af efterforskning eller retsforfølgning og meddele den pågældende bestemte oplysninger, ikke indskrænker retten til oplysninger i henhold til artikel 13 i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet.

Det videre forløb

I henhold til artikel 11 i direktivet skulle Kommissionen aflægge rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om direktivets anvendelse senest i november 2016. Efter

³⁵ EUT L 68 af 13.3.2015, s. 9.

vurderingen af direktivet i 2016³⁶ forelagde Kommissionen en indledende konsekvensanalyse³⁷ (køreplan) den 15. marts 2019 som det første trin i konsekvensanalyseprocessen i forbindelse med revision af direktivet. Kommissionen agter at forelægge et lovgivningsforslag, herunder om den nødvendige tilpasning til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet,³⁸ i slutningen af 2021.

10) Direktivet om anvendelse af passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/681 om anvendelse af passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger) til at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet³⁹ pålægger luftfartsselskaber en forpligtelse til at overføre passagerlisteoplysninger for passagerer på internationale flyvninger til de kompetente myndigheder i EU-medlemsstaterne. Direktivet fastsætter endvidere betingelser for de relevante myndigheders adgang til og behandling af sådanne oplysninger i medlemsstaterne med henblik på at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet.

Tilpasning til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet

PNR-direktivet er for øjeblikket genstand for en anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet til Den Europæiske Unions Domstol⁴⁰, hvor dets forenelighed med chartrets artikel 7 og 8 og artikel 52, stk. 1, undersøges. Kommissionen vil vurdere behovet for en databeskyttelsesrelateret revision af PNR-direktivet i lyset af Domstolens dom.

Det videre forløb

Ifølge artikel 19 i EU's PNR-direktiv skal Kommissionen foretage en revision af alle elementerne af dette direktiv og senest den 25. maj 2020 forelægge en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet. Efter gennemgangen, og på baggrund af Domstolens dom i sag C-817/19 vil Kommissionen overveje, om det er nødvendigt eller formålstjenligt at fremsætte et lovgivningsforslag med henblik på at ændre direktivet. Kommissionen iværksatte en undersøgelse af gennemførelsen af PNR-direktivet i sidste kvartal af 2019.

³⁶ Kommissionens arbejdsdokument om vurdering af grænseoverskridende udveksling af oplysninger om trafikikkerhedsrelaterede færdselslovsovertrædelser (SWD(2016) 355 endelig) og Kommissionen rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af direktiv (EU) 2015/413 om fremme af grænseoverskridende udveksling af oplysninger om trafikikkerhedsrelaterede færdselslovsovertrædelser, COM(2016) 744 final.

³⁷ Indledende konsekvensanalyse: Revision af direktivet om grænseoverskridende retshåndhævelse (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2019-1732201_en).

³⁸ Tilpasningen vil også tage hensyn til enhver nødvendig tilpasning til den generelle forordning om databeskyttelse og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (direktivet om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation) (EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37).

³⁹ EUT L 119 af 4.5.2016, s. 132.

⁴⁰ Sag C-817/19, *Ligue des droits humains*, verserende på tidspunktet for vedtagelsen af denne meddelelse.